

3

Vragenuur: Vragen Kops

Vragen van het lid Kops aan de minister van Economische Zaken en Klimaat over **het bericht "Groene dwang kwelling"**.

De voorzitter:

Dan gaan we nu naar de vraag van de heer Kops namens de PVV aan de minister van Economische Zaken en Klimaat, die ik ook van harte welkom heet, over het energiezuiniger maken van de eigen woning. Het woord is aan de heer Kops namens de PVV.

De heer Kops (PVV):

Voorzitter. Alle woningen moeten van het gas af, iedereen moet aan de warmtepomp en op elk dak moeten zonnepanelen komen. Dat is wat dit kabinet wil. Maar heeft de minister zich misschien wel eens afgevraagd of de mensen thuis dat ook willen? Waarschijnlijk niet, want voor dit kabinet, dat nota bene het referendum de nek om heeft gedraaid, doet de mening van de burgers er niet toe.

Want, voorzitter, want wat lezen we in de krant? "Groene dwang kwelling - Huiseigenaar wars van eisen". Wat blijkt nu, voorzitter? Huiseigenaren zitten helemaal niet te wachten op die zogenaamde verduurzaming, met de nadruk op "duur"! En terecht, want het is onbetaalbaar. Dat wordt de komende tijd alleen maar erger. Nú al stijgt de energierekening naar een onbetaalbaar niveau. Komend jaar komt er met gemak €150 bij. En laten we eerlijk zijn, daar valt gewoon niet tegenop te verduurzamen. En dan is het klimaatakkoord niet eens definitief. Dat betekent dus dat de allergrootste financiële klap ons nog te wachten staat. Hoe ziet de minister dat voor zich als mensen nú al massaal afhaken omdat ze het niet willen en niet kunnen betalen? Is de minister ertoe bereid nu eindelijk eens een streep te zetten door dit peperdure beleid, simpelweg vanwege gebrek aan animo? Het klinkt de minister misschien wat ongebruikelijk in de oren, maar luister eens naar de mensen in het land. Ze willen het niet!

Dan te bedenken dat deze minister onlangs heeft gezegd – ik citeer: "De energietransitie moet betaalbaar zijn. Anders mislukt het. Ik werk aan een oplossing." Hoe cynisch wil je het hebben? Want veel mensen doen nú al niet meer mee. Die energietransitie gaat gigantisch mislukken. Energie is een basisbehoefte, maar deze minister maakt er een peperdure luxeproduct van. Beste minister, u werkt niet aan een oplossing. U bent onderdeel van het probleem!

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

Minister Wiebes:

Voorzitter. Ik heb maar één vraag gehoord. Hoe zie ik dat voor me? Dat gaan we zien, want we zitten midden in de besprekingen over een klimaatakkoord. Daarin gaan we bezien hoe wij dat voor ons zien.

De heer Kops (PVV):

Ik neem hier echt geen genoegen mee; het spijt me ten zeerste. Ik sta hier twee minuten te spreken. Kan de minister misschien even de moeite opbrengen om er normaal op te reageren? Als hij daar niet toe bereid is, zou ik zeggen: wat doet hij hier dan? Hij is naar de Kamer gekomen om te reageren op wat ik hier namens de PVV in heb te brengen. Dan zou ik daar ook een uitgebreide reactie op willen. Misschien kan de minister het nog eens proberen.

Minister Wiebes:

Ik heb het hele betoog van de heer Kops gehoord. Het is trouwens ook niet de eerste keer. Ik weet wat zijn standpunten zijn. Hij vraagt me hoe ik dat voor me zie. Ik zeg dat ik daar pas op kan reageren op het moment dat we een uitonderhandeld en gereedliggend klimaatakkoord hebben. Daar staat dan in hoe we het haalbaar en betaalbaar gaan houden en hoe we in de komende generatie huizen van het gas af gaan helpen, op een manier waar de bewoners zich toe geroepen voelen.

De heer Kops (PVV):

Wat een ongelofelijk slecht antwoord! Dat kun je niet eens een antwoord noemen. Het spijt me ten zeerste. De mensen in het land kunnen het niet betalen. Ze maken zich zorgen. De PVV stelt dat hier aan de orde. En dan krijg je deze reactie! Een nietszeggende reactie. Het spijt me echt ten zeerste. Wat deze minister doet, is mensen peperdure maatregelen door de strot duwen. Eerder heeft hij gezegd dat, als mensen dat niet kunnen betalen, ze er dan ook maar leningen voor moeten afsluiten. De minister heeft dat echt gezegd. Leningen! Veel mensen kunnen nú al de maandelijkse lasten niet meer dragen, of het nu gaat om de huur, de energierekening, de rekening van de dokter, de rekening van de tandarts, noem het allemaal maar op. Veel mensen staan nú al aan de rand van een financiële afgrond. En wat doet deze minister? Peperdure maatregelen opdringen. Desnoods moeten ze maar leningen afsluiten. De minister duwt ze gewoon in de schulden. Ik zei het al: veel mensen staan aan de rand van een financiële afgrond. Deze minister duwt ze erin met zijn beleid! Dat is schandalig.

Nog erger is dat de minister hier niet eens even normaal op kan reageren. Wat is dan zijn oplossing? Veel mensen kunnen het gewoon niet betalen. De PVV blijft het maar herhalen, omdat de minister het blijkbaar niet wil snappen. Wat gaat u er nou aan doen, beste minister?

De voorzitter:

Minister, misschien is het een idee dat u precies aangeeft waarom het niet mogelijk is om op dit moment concreet hierop in te gaan. Dan snappen mensen ook de context en waarom u dat doet.

Minister Wiebes:

Sterker nog, er is nog helemaal geen sprake van maatregelen, want daar zijn we nou juist met elkaar over in gesprek. Dus ik weet niet over welke maatregelen de heer Kops het allemaal heeft, want die maatregelen zijn nog helemaal niet doorgesproken. Die liggen nog helemaal niet voor. Ik kan er nu niet op antwoorden, omdat wij nog met elkaar bezig zijn. 300 maatschappelijke partijen zitten bij elkaar aan de

tafels, om te kijken hoe we het voor mensen haalbaar en betaalbaar kunnen houden, hoe we binnen ongeveer één generatie, de komende 32 jaar, Nederlandse woningen op een andere manier dan met aardgas kunnen gaan verwarmen. Daar zijn we nu mee bezig. De heer Kops stelt zijn vragen precies in het midden van die exercitie.

De voorzitter:

De heer Kops, tot slot.

De heer Kops (PVV):

De minister zegt dat het betaalbaar moet blijven en dat er nog maatregelen aankomen. Ik kan de minister vertellen: het is nú al onbetaalbaar! De energierekening stijgt nú al naar een onbetaalbaar niveau. Komend jaar komt er met gemak €150 bij. Er komen dus nog heel veel andere klimaatmaatregelen bij. Welke maatregelen dan? En wat gaat ons dat dan wel niet allemaal kosten? De grootste financiële klap staat de huishoudens dus nog te wachten. De kosten zullen nog meer omhooggaan. En dan wil deze minister er nog niet eens normaal op reageren. Het is echt te schandalig voor woorden.

De voorzitter:

Dank u wel. Ik weet niet of er behoefte is om hierop te reageren?

Minister Wiebes:

Ik heb er kennis van genomen.

De voorzitter:

Dan de heer Wassenberg namens de Partij voor de Dieren.

De heer Wassenberg (PvdD):

Voorzitter, ik ga de heer Kops een heel klein beetje gelijk geven. Dat zal u misschien verrassen. Op korte termijn kunnen die maatregelen inderdaad duur zijn, maar de Partij voor de Dieren denkt liever aan de lange termijn. Daar wil ik een vraag over stellen aan de minister. Is de minister het met mij eens dat het, als het bijvoorbeeld gaat over verduurzaming bij corporaties, heel erg belangrijk is om op korte termijn zo veel mogelijk meters te maken en schaalvergroting te bewerkstelligen? Kan de minister bedrijven dan helpen om die onrendabele top te financieren? Vergelijk het met die tenders voor wind op zee. Aanvankelijk was het heel duur. De onrendabele top kon worden gecompenseerd door subsidies, maar nu is het zo goedkoop dat dat niet meer nodig is.

Minister Wiebes:

Voorzitter, wat de onderhandelende tafels in ieder geval als voorstel hebben gedaan aan het kabinet, is dat de corporaties daarin schaal en tempo gaan bereiken. Daar moeten ze relatief snel mee kunnen beginnen, omdat het bestand van corporatiewoningen heel groot is. Daar kan die schaal bereikt worden. Wat we ook hebben gezien, is dat er in het regeerakkoord staat dat er een enveloppe met middelen komt, zoals dat heet. In de eerste tranche van die enveloppe is er precies voor dit doel geld ter beschikking

gesteld om te kunnen beginnen met aardgasvrije wijken. Dat valt voor een deel samen met die corporatie-uitdagingen. Dat is waar het nu staat. Nogmaals, we zitten midden in de gesprekken over hoe het klimaatakkoord uiteindelijk moet worden. Dit soort dingen dienen daar een plek in te krijgen. We gaan het zien zodra er wat uitkomt. Daar wil ik niet op vooruitlopen. We moeten de tafels die we hebben gevraagd om hier iets verstandigs over te zeggen, de ruimte laten om met voorstellen te komen. Uiteindelijk besluit de politiek.

De voorzitter:

De heer Wassenberg met een tweede vraag.

De heer Wassenberg (PvdD):

Ja, mijn tweede vraag. We hebben het inderdaad gehad over de corporaties. Naast de corporaties hebben we nog een aantal miljoenen woningeigenaren. Die zijn hier niet mee geholpen. Voor duurzame energie hebben we de ISDE-regeling. Is de minister het met mij eens dat energie die je niet gebruikt, de beste energie is? Zou je die ISDE-regeling niet ook moeten en kunnen gebruiken voor woningverduurzaming en woningisolatie, dus voor energiebesparing? Zouden we die ISDE-regeling niet kunnen uitbreiden zodat ook besparing daarin kan worden meegenomen?

Minister Wiebes:

Voorzitter, we zitten hier vol met ideeën. Laat ik even afwachten wat eruit komt. Om hier nou tussentijds te interveniëren in een lopend proces en allemaal uitspraken te gaan doen en opvattingen te hebben ... Laten we even zien hoe de tafel gebouwde omgeving denkt deze uitdagingen aan te kunnen. De woningeigenaar speelt daarin net zo goed een rol als de grote verhuurders. En ook bij die woningeigenaren moeten we trouwens gebruikmaken van schaal. Veel huizen in de wijkgebonden aanpak lijken op elkaar. Ook daar zul je moeten proberen schaal te bereiken. We weten allemaal dat dat in het begin kostbaarder zal zijn en dat we aan het eind echt de ambitie hebben dat het allemaal gewoon wordt terugverdiend met een lagere energierekening.

De voorzitter:

Dank u wel.